

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

Az egyenes adók reformja.

Irta Dr. Exner Kornél egyetemi tanár
— Első közlemény —

Egy egész adórendszert átfogó reform szükségképpen mélyreható átalakulást idéz elő állami, közgazdasági és társadalmi életünk minden rétegében, teljes összességében. Megszilárdítja, vagy elgyöngíti az államot, a szerint, amint képessé teszi egyre fokozódóbb feladatainak teljesítésére, avagy elvonja tőle az anyagi erőket; pártokat teremt és átalakít; megmozgatja az ingatlanokat: a földet és az épületeket, megváltoztatja ezek tőke és forgalmi értékét és ezzel növeli, vagy csökkenti a magán- és a közvagyon; a tőkék elhelyezését átalakítja; kihat az üzletek és vállalatok, nemkülönben az összes foglalkozások jövedelmezőségére; befolyásolja a gazdasági élet minden vonatkozását, a hitelviszonyokat, tőkét édesget az országba, vagy elűz ismét; fejleszti az ipart vagy megakasztja haladásában; döntőleg hat a termelési költségekre és a termékek árára, mindezekkel pedig a megélhetésre és a drágaság enyhítésére vagy növelésére; megteremti egyesek és egész társadalmi osztályok boldogulásának és életérdekeinek feltételeit avagy lerombolja ezeket; megállítja az Amerikába induló hajókat vagy pedig a

Cunard Line ügynökévé szegődik; felidézi a teherkönnyítés törekvését és harczát az egyesekben úgy, mint az érdek csoportokban és a különböző néprétegekben. Ez a bellum omnium contra omnes. Így lesz az adóreform ezernyi látható és még több láthatatlan tényező és ok együtt hatásának vagy tusájának eredménye. Így esik az, gazdálkodó személyiségenként, tehát fejenként különböző megítélés alá.

Az egyenes adók ujjaalakításának ismertetésénél a feladat nem lehet más, mint az, hogy a reform által teremtett idegen tájakon a becsületes vezető a megbízható Baedeker szerepét töltsse be.

Ha gondosan áttanulmányozzuk az adóreformot, tisztán láthatóvá válik az a két oszlop, melyeken a mű nyugszik. A kettős alap gondolat egyike elvi tartalommal bír és a reform valódi célját fejezi ki, másika pedig gyakorlati jelentőségű és a keresztülvitelre vonatkozik.

A reform célja: arányos adóztatás elérése, oly adórendszer létesítésével, melyben minden adózó szolgáltatási képessége arányában, úgy járuljon az állami kiadások fedezéséhez, hogy az adófizetése által mindenki a lehetőségig egyenlő áldozatot hozzon. A gyöngébbek védelme az áldozatelmélet életre hívása az a feladat, melynek megoldását az adórendszer fejlődésé-

nek filozófiája korunkban világszerte megköveteli és a változatlan természeti törvények erejével államról államra megvalósítja. Az igazságosság ki-egyenlítő munkája kelti fel az adózók tömegében a megnyugvás érzetét, melynek elérése: az államnak is érdeke. A nagy adó súlyos próbára teszi ugyan a polgári kötelességérzetet, de egymagában nem szítja annyira az adórendszer berendezésével szemben az igazolt elégtelenséget, mint az aránytalanul elosztott adóteher. A reform arányosságot akar teremteni, célja tehát megfelel a korszellem követelményének. Ebben domborodik ki socialpolitikai jelentősége is, amennyiben ez uton is megakarja előzni azokat a nagy társadalmi veszedelmeket és betegségeket, amelyek — mint azt több államban látjuk — az államnak életerejét támadják meg.

Az adóreform gyakorlati jelentőségű, másik alap gondolata a pénzügyi eredményre vonatkozik. E szerint a reform úgy valósítandó meg, hogy az egyenes adókból jelenleg származó bevételt — állambevételeink közt az egyenes adókat elszigetelten tekintve — a lehetőségig biztosítsa, sem többet, sem kevesebbet. Az összes adózók együttes terhe tehát a mai maradjon, de igazságosabban elosztva. A többletet visszaadja az állam az adómentes létminimum összegének emelésével, a

TÁRCA.

Triána

I.

Gyere elő édes lantom,
Pihentél már elégét.
Dalolj újra, zengjél újra
Róla szépet, kedveset.

Énekeld meg legszebb hangon,
Legyen méltó hozzája,
Hogy a dalt, mely őt dicséri:
Irigye is csodálja.

Megérdemli, hidd el, lantom,
A legszebb dalt, éneket,
Mert oly nemes fenkölt lelket
Isten többet nem lehelt.

II.

Megdaloltak már sok szemet.
Ezer s ezer dal szól róla.
De olyan szem, mint a Tiéd
Nem lehetett egy sem, soha.

Ha rám tekint szép világuk,
Azt hiszem, hogy nem is itt len
Lézengek e rögös földön,
De ott élek, fenn a mennyben.

Lángjuk olyan, hogy a gyémánt
Gögös fénye, nagy hatalma
Elpirulva, szégyenkezne
Tekintene rá — ha tudna.

S hogy beszélnek e szép szemek!
Oly édesen, oly bájosan;
Többet mondanak, mint száz ajak:
Egy sugárban egy rege van.

Egy mennyország ez a szempár.
A boldogság édenkertje . . .
Nincs, nem is volt, de nem is lesz
Többé másnak ily szép szeme!

III.

Vágtat, rohan az idő felettünk,
Mint szilaj mén, de mely el nem fárad.
Utja nyomába egyszerre támad
Mennyei öröm, ölü búbánat . . .

Itt ős érzelem üli nászétjét:
Észbontó nympa nyitja meg bájit.
Ott meg koporsó, búgva zokogják . . .
S egy perc gyermeki, oh ezek mind itt.

Egy perc! Az élet sem hosszabb ennél.
Ne légy könnyelmű hát ezen perccel.
Ha gyönyör csábít: ne tartsd vissza,
Mert egész élted ellen vétkezel!

IV.

Sötét felhő lopta magát
Fel egem peremére.
Fényes napom eltakarta,
Betakarta sötétre . . .
Eltakarta mindenemet,
El, egy álmot, világot,
El — mit többé fel nem lelek:
A legszebb boldogságot.

Nem enyém már ajkad szava,
Nem enyém már mosolyod.
Nem az enyém már két szemed,
Mely oly szépen ragyogott.
Nem az enyém — jól tudom — már
Titkos vágyad, sóhajod . . .
Valamikor, régen pedig
Mind ez még az enyém volt! . . .

Eltűnt idők szép emléke,
Már csak te vagy az enyém!
Vigasztalva, szeretettel
Már csak te tekintsz felém.
Bánatomban, keservemben
Csak te keressz fel engem,
Te gyújtasz még néha, néha
Fényt sötét éjjelemben.

Kula

Juhász István

kevesblet ellen hivatva van biztosítani az államkincstárt az általános kereseti adónak és a jövedelemadónak kontingentálása.

A reform e második alap gondolatából nyilvánvaló, hogy egyenes adóink újjáalakítása végeredményében általános teherkönyvitést éppen úgy nem akar létesíteni, mint általános teher-növekedést sem. A reform csupán tehereltolást jelent: a gyöngébb vállakról az erősebbekre.

A kifejtett kettős alapelv megvalósítására a következő módon törekszik a reform: először egyes igazságtalan adórészek eltávolításával; másodsor: életképes hozadéki adóink megtartásával és megjavításával; végül harmadszor: a tudományos elmélet követelményeinek és a gyakorlati élet viszonyainak megfelelő új adónem behozatalával.

Eltörli a reform: a családi tagok adóját az egész vonalon, a II. osztályú kereseti adót és az általános jövedelmi pótdadót; továbbá névleg teljesen érdemileg részben: az I. osztályú és a IV. osztályú kereseti adót; végül csak névleg: a bányaadót.

Az I. osztályú kereseti adó, mint külön önálló, nem fog ugyan létezni és az adózóknak foglalkozásuk szerint való kategorizálása, osztályozása is elesik, de az I. osztályú kereseti adónak adóerős alanyai bevonulnak részint az általános kereseti adóba, részint csupán a jövedelemadóba. Az elválasztó határvonalat az szabja meg, hogy a jövedelem szolgálati viszonyból származik-e vagy nem. A szolgálati viszonyból folyó illetmények és ellátások ugyanis csak a jövedelemadóban adóznak, míg minden más haszonhajtó foglalkozás gazdasági eredménye az általános kereseti adóban és az ezt kiegészítő jövedelem adóban kerül majd adó alá. Minthogy pedig a reform 600 koronás létminimumát úgy az általános kereseti adóban, mint a jövedelemadóban adóztalanul hagy,

az I. osztályú kereseti adó alanyai közül ezután csak azok lesznek adókötelesekké, akiknek évi jövedelme a 600 koronát meghaladja. Megszűnik a munkaadónak, a gazdának az alkalmazottja adójáért való szavatossága az egész vonalon. Az 1875 évi XXIX. törvénynek annyi jogosult panaszra alkalmat szolgáltatott 11 §-a tehát, mely szerint a cselédek, továbbá a gyári, kereskedői és iparossegédek és segédmunkások keresetadóját a munkaadók kötelesek fizetni, jogukban állván a befizetett adónak az alkalmazottak béréből való levonása, — teljesen hatályát veszti.

A IV. osztályú kereseti adót, mint illet, eltörli a reform és a szolgálati viszonyból származó illetményeket az ujonnan létesítendő jövedelem adóba veszi át. Ezzel a 600 koronás létminimum adómentességét a IV. osztályú kereseti adó alanyaira is kiterjeszti.

A reform a bányaadó nevét az adótörténetnek adja át, alanyait pedig két adónem, névszerint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója és az általános kereseti adó közt osztja meg aszerint, amint a bányaművelést részvénytársaság, vagy magánvállalkozó folytatja.

Az adóreform feltárt kettős alap gondolatának valóra váltása érdekében életképes hozadéki adóinkat megjavított alapjukban fenntartja. Ezek az adónemek: a földadó, a házadó, a tőkekamat és járadékadó, a kereseti adó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adója.

A földadó bajainak orvoslása végett a reform hat lényeges újítást tartalmaz. Először is elrendeli a művelési ágakban beállott állandó jellegű változásoknak a kataszteri munkálatokban való keresztülvezetését; másodsor gondoskodik arról, hogy a művelési ágban a jövőben beálló változások a kataszteri nyilvántartás tárgyai legyenek; harmadszor lehetővé teszi a földek minőségi osztályának megállapításánál előfordult tévedések, illetve az elavult osztálybasorozások helyesbítését; negyedszer módot nyújt ott a hol az feltétlenül szükséges, a tisztajövedelmi fokozatok kiigazítására; ötödször 5 és $1/2$ %-al mérsékli a földadó kulcsát; és végül hatodsor a kontingentálását elejti.

A magyar korona országainak 14.5 ezer helyisége közül kerek számban mindössze száz esik általános házbéradó alá. Ha azonban azt hinnők, hogy ez a száz helység éppen az ipar, kereskedelem, a fényűző építkezést kereső jómód, a kényelemhez szokott társadalmi és értelmi előkelőség nagyobb népességű száz városa, úgy nagyon tévednénk az általános házbéradó feltételének előlegzett helyességében. Általános házbéradó alá tartoznak oly jelentéktelen községeink is, mint Árvaváralja, Frigyesfalva, Lucseny, Galánta, Bán, Királyhida, Gönyő, Pusztafödemes, Kischlivény és Szentadrás. Ellenben hiányzanak az általános házbéradó alá tartozó helységek névsorából oly tekintélyes városok, mint Szeged, Debrecen, Nyiregyháza, Szolnok, Kecskemét, Zombor, Baja, Ujvidék, Nagybecskerek, Esztergom és Szabadka. Főleg ezeknek, de a házadó más hibáinak kiküszöbölését is célozza a házadóról szóló törvényjavaslat, melynek újításai a következő pontokban foglalhatók össze:

1) a házbéradó kulcsait a legtöbb helységre vonatkozólag mérsékli, és ezzel összefüggésben a gyógyfürdő helyeket enyhébb adózás alá vonja; 2) fokozatos átmenetet létesít a házosztály adóról az általános házbéradóra: a népesség számbavételével és adóközetek alakításával; s ezzel kapcsolatosan nagyobb teret enged ugyan az általános házbéradó érvényre jutásának, de egyúttal ennek behozatalára moratoriumot ad; 3) a házosztályadó néhány tételét enyhén fölfelé kikerekíti; 4) az időleges házadómentességet részben új alapon szabályozza;

Apró képek

Ira Vértessy Gyula

I. este

Isten tudja mióta ülnek már egymás mellett. A leány lehajtott fővel varrogat, a férfi pedig nézi az egymásba folyó öltéseket.

Mintha nem is ülne itt egyébert, csak azért hogy nézhesse. A másik szobában az öreg néni olvas valami régi összeszakkadozott könyvből — alighanem a kölcsönkönyvtárból vették ki s ott rekedt náluk.

Az óra mutatója egyhangu percegéssel jár odább, odább, — a széles ernyővel letakart lámpa pedig félhomályt borít az egész szegényes szobára. A székek foltozott szövetére, a kócos végű szőnyegre, az orosz-lánfejes almáriumokra s a kopottmázu nagy ebédő-asztalra melyen szanaszét hevernek kiszabott ruhadarabok, gombok, cérnaszálak.

— Emmi, — szólal meg a férfi.

A leány fel se néz a munkájáról, mintha nem is hallaná.

— Emmi kérem . . .

— Mit akar?

— Hallgasson ide, hogy mondom el az egész dolgot, úgy ahogy történt.

Nem akarok hallani semmit az egészről. Maga csinálhatja azt, ami tetszik, semmi közöm hozzá.

— Van köze, hiába akarja tagadni. Van köze hozzá mert

— Mert?

— Mert szeret.

— Szeretem? Honnan tudja?

— Óh hiszen maga mondta. De hányszor, hányszor. Emlékezzék csak vissza azokra a lázas szavakra, amelyekkel fogadott, mikor betegségem után először láttam, — emlékezzék csak vissza, hogy adta a váratlan öröm ajkára azt a szót, amit úgy titkolt eddig — emlékezzék vissza arra a lángoló, forró csókra.

— Játék volt.

— Nem igaz.

— Csak jobban tudom mint maga. Látam, hogy szerelmes belém, hát meg gondolatlanul én is úgy mutattam, mint ha az volnék. Játék volt, meg gondolatlan, botond játék, ne haragudjék érte.

— Köszönöm, hogy legalább őszinte volt. Áldja meg az Isten.

A küszöbről még egyszer visszanez, hátha a leány szól még valamit. De ez nem szól, lehajtotta a fejét a varrásra s öltögetett szorgalmasan — s csak mikor a fiatal férfi kiment, akkor vetette fel lángoló arcát — s reszkető, imbolygó léptekkel átment a másik szobába s letérdelve, fűrtös fejét az öreg néni ölébe hajtva, úgy zokogta:

— Ugy-e jobb így? A koldusoknak nem való a szerelmem. — S mintha a szegényes szoba minden butorzata s a szomorú este néma hangulata igazat adott volna ennek a boldogtalan gyermeknek, akinek szívére rá szállt az este — anélkül, hogy valaha mosolygó, derült reggelt ért volna.

II. A jegyesek

Az utolsó este. Még egy rövid éj s azután odaállanak a pap elé, elmondani az esküt, mely egy egész életre fogja őket összekötni.

A szép leány ott ült a zongora mellett, Chopintól játszott valami barcarollet. Az első hangok a csöndes néma vágyteli boldogságról zengtek, majd mind szilajabb lett a zene hangja, az ütemek káprázatos hangvegyülete elragadja a játszót, s lázas, kipirult arccal futtatja fehér ujjait a fehér billentyűkön — s mikor elvégezte, félig mámorosan, fénylő szemekkel, dobogó szívvel és csókra vágyó ajakkal fordul a mellette ülő férfi felé, aki egykedvű, buta mosolygással kérdezi:

— Elfáradt kedves?

Azután magához öleli szép jegyesét s míg az először szerető szíve egész tűzét odacsokolja az ajkaira, ez is megcsokolja őt, úgy, amint már előtte nagyon sokakat megcsókolt — s azután némán, csendesen ül tovább.

A leány úgy szeretné kitalálni a férfi gondolatait. Vajjon mit gondolhat ez az első igazi csók után. S míg hallgatag nézi a férfi arcát, vonásaiból, ábrándos szeméből, igazi, tiszta boldogságot olvas ki s felzúgott képzelete rózsás színeivel színezi a jövőt:

— És a férfi? Azon tépelődik, hogy a hozományból tulajdonképpen mennyi marad, ha az adósságait mind kifizeti.

- 5) házadó katasztert létesít;
- 6) a házadónak évenként való kivételét rendeli el, végül
- 7) a házbérjövődalem — vallomás beadását az eddiginél hatályosabban biztosítja.

Bácsbodrog vármegye jegyzői egylet ügyei:

— **Uj tagok.** A jegyzői egylet tagjai sorába belépett Szeghegyről dr. Tausz Fülöp és Pacséról Jonos János községi jegyzők.

— **Megjutalmazott jegyző.** Felsőszentivány község képviselőtestülete nov. 10-én hozott egyhangú határozattal 200 K jutalmat szavazott meg szeretett jegyzőjének, Szederessy Károlynak. Ezen derék község ez alkalommal Vismeg János községi pénztárost odaadó buzgóságáért szintén 40 K jutalomban részesítette és elhatározta, hogy 30696 K előirányzott költséggel új községházat épít.

— **„Bihari politika Bácskában“** című cikkből kifolyólag egyleti elnökünk elleni rágalmozási pert a zombori kir. tvszék nov. 26-án beszűntette.

— **A jegyzői nyugdíjellenőrző** választmány nov. 29-én tárgyalta özv. Deák Andorné kérvényét özvegyi nyugdíj megállapítása és Nagy Aladár kérvényét nyugdíj-árulék visszatérítése iránt.

— **Jegyzőegyleti választmányi ülés.** A jegyzőegylet dec. 7-én Palánkán választmányi ülést tart. A tagokat ezuton is kérjük, hogy azon minél nagyobb számban résztvenni sziveskedjenek.

HIREK.

— **Községi ülés.** Kula község képviselőtestülete a múlt pénteken közgyűlést tartott, melynek fontosabb tárgyai és az ezekre nézve hozott határozatai a következők: 1. Kugler Béla jegyző bemutatva a községben megtartott hivatal- és pénztárvizsgálatról fölvetett jegyzőkönyvet, amiről lapunk múlt számában már mi is megemlékeztünk és a mi a képviselőtestületnek is örvendetes tudomásul szolgál. 2. A rkat. hitközség elhunyt lelképásztorának: Mladonicky Vince esperesplebánosnak érdemei a község jegyzőkönyvében megörökítették és a község által ravatalára helyezett koszorú vételára kiutalványoztatott. 3. Bácsbodrog vármegye Tulipán háziipari szövetségének azon kérését, hogy a község 50 K alapító tagsági díjjal lépjen be a szövetségbe, a képviselőtestület szótöbbséggel megtagadta. 4. A közmunkát 1908. jan. 1-től kezdve a képviselőtestület beszűntette s egyben kimondta, hogy az eddigi hátralékok 1908. május 1-ig természetben leróhatók; azontul már csak készpénzben lesz megváltható. 5. Az 1907. évre előterjesztett pótköltségvetés 18000 K-ban megállapított és így a f. évre még 13% közköltség lesz az adófizetők terhére előírva. 6. A fogyasztási adók bérletét Kula község három évre ismét megkapta és már most megindítja a község az egyes fogyasztókkal a tárgyalásokat a kiegyezésre nézve. A f. évi január 1-től okt. 1-ig kiállított és a község házában nyilvántartott fogyasztási adóhárczák alapján ugyanis minden egyes fogyasztóra nézve könnyen megállapítható annak fogyasztási adó-átalánya és ha ezen alapon sikerül a községnek a fogyasztókkal egyezsége lépni, sok kellemetlen utánjárás-zaklatástól és ellenőrzés alól szabadul föl Kula községe. A fogyasztási adók a kiegyezés megkötése után a többi adók módjára lesznek az adófizetők könyvecskéibe előírva és azt ép úgy mint a többi adókat, negyedévi részletekben törleszthetik. 6. A községi rendőrség fizetését is rendezte végre a képviselőtestület, midőn elhatározta, hogy a főszerelési- és ruhaátalányt, melyet eddig személyenként évi 60 K-val váltott meg a község, a jövő évtől kezdve beszűnteti és a törzsfizetésen felül a rendőrség ruházatát és felszerelését természetben szolgáltatja ki. A rendőrség törzsfizetését 800 K, lakbérét 100 K-ban állapították meg. 7. A községi kisbírók állásaikban véglegesítették és így alkalmaztatásuk most már

élethossziglan tart. 8. A vadászati jognak bérbeadására nézve az árverési föltételek megállapítottak és a nyilvános árverés dec. 15 napjának d. u. 3 órájára tűzött ki.

— **Áthelyezés.** Az államvasutak igazgatósága Krausz Sámuel kulai vasutállomási főnököt, ellenőri rangjának föntartása mellett Budapestre a Dunarakparthoz raktári hivatalnokul áthelyezte. A mennyire örvendünk a derék állomásfőnök előleptetésének, ép annyira sajnáljuk távozását községünkben, ahol előzékenységgel, megnyerő modorával 5-6 évi működésével a község és az egész környék lakosságának szeretetét és tiszteletét teljes mértékben kiérdemelte.

— **Áthelyesés.** Fernbach Károly főispán Schik Ernő tb. szolgabíró a kulai szolgabíróaságtól további szolgálattételre a titeli szolgabíróasághoz helyezte át.

— **Kinevezés.** A kulai vasutállomáshoz Szerváczius újverbázi vasuti teheráru-pénztáros főnökke neveztetett ki. Új állomását a jövő héten foglalja el.

— **Óverbász község** képviselőtestülete nov. 28-án tartott képviselőtestületi ülésén, két ártézi kutnak fúratását határozta el.

— **Izgalmas megyebizottsági tagválasztás.** Mint értesülünk a megyebizottsági tagválasztások Felsőszentiványon és Okéren feltűnő izgalmakat szűlttek. Így B. I. rk. lelkész Felsőszentiványon, a tanítói kar egyik legérdemesebb tagját P. Kt. felpofozta, Dr. K. F. ókéri orvost pedig az ókéri socialisták hagyták helybe, féktelen garázkodások miatt. Kívánatos lenne, ha az úri osztály járna elől jó példával a községi társadalomban és a jelzett durvaságok szűnetelhetnének.

— **A kulai ipartestületi betegsegélyző** pénztár felosztása. A zombori munkásbiztosító pénztár kiküldöttéi m. hó 25, 26 és 27-én tartották meg Kulán az ipartestületi betegsegélyző pénztárral a felszámoló gyűlést. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár, eddig gyűjtött vagyona felett közgyűlésileg fog határozni. — A tagdíjak július hó 1-től visszamenőleg már a zombori munkásbiztosító pénztárba lesznek fizetendők.

— **Vármegyei közgyűlés.** B-bodrog vmegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy letárgyalása végett f. é. dec. 3-án rendkívüli közgyűlést tart.

— **A szabadkai ügyvédi kamara** f. é. dec. 22-én tisztújító közgyűlést tart, mely alkalommal egy elnököt, egy helyettes elnököt, titkárt, pénztárost, ügyészt, továbbá 8 rendes vál. tagot és 4 póttagot választanak.

— **Kitüntetett községi jegyző.** Szép kitüntetés érte Kékity József Csurog községi jegyzőt, aki példás pontossága és szak tudásával úgy a maga, mint hivatalbeli alkalmazottjai részére felsőbb hatóságának legszebb dicséretét és elismerését vívta ki. Ugyanis a nagyméltóságú m. kir. belügyminister ur, az anyakönyvi legfőbb felügyeleti jogának helyszini gyakorlásával megbízottja, nagyságos Kathonay Domokos belügyministeri titkár azon alkalommal, hogy a Csurog községi állami anyakönyvvezetést folyó évi november 18-án dr. Széchényi Tamás járási főszolgabíróval egyetemben megvizsgálta, az anyakönyvvezetést azt az utasításoknak megfelelően pontosan teljesítve találta és konstata, hogy az anyakönyvi bejegyzések kifogástalanul a törvény és az utasításokban foglalt rendelkezéseknek szem előtt tartásával történik és felhívta jegyzőkönyvileg nevezett jegyzőt, mint anyakönyvvezetőt arra, hogy hozza a községe képviselőtestületének is tudomására azon körülményt, hogy a Csurog községi anyakönyvi kerületben ezuttal oly kifogástalan rend, pontosság és példás tisztaság találatván, hogy az anyakönyvvezetőnek és helyettesének, és mindazon közegnek, akik az anyakönyvvezetéshez tartozó teendők végzésénél közre működtek és működnek, dicséretét és elismerését nyilvánított.

— **Az újverbázi kaszinó** csütörtökön nov. hó 28-án nyitotta meg szokásos téli felolvasó estélyeit, mely alkalommal Székely Sándor gimn. igazgató tartott tanulságos előadást a nemzetiségi kérdéssről.

— **Gyászjelentés.** Özv. Dréher Ignacné szül. Scherer Katalin a maga valamint rokonai nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy felejtethetlen férje Dréher Ignac életének 87-ik, boldog házasságának 57-ik évében f. hó 24-én este 7^{1/2} órakor a halotti szentségek ájtatos felvétele után csendesen jobb létre szenderült. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 26-án d. u. 3 órakor fognak a gyászházban beszenteltetni s a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 27-én reggel 7^{1/2} órakor fog az Úrnak bemutatni. Kula, 1907 november 25-én. Áldás és béke poraira. Nyugodjék békében.

— **Államsegély az újverbázi polg. leányiskolának.** A vall. és közokt. ügyi minister méltányolva s elismerve a négy év óta fennálló verbázi „Egyesületi polg. leányiskola“ hazafias irányu fontosságát ez idegen ajkú községben, a jelen iskolai évre ezer K államsegélyt utalványozott ki az iskola javára azon kívánságának hangsúlyozásával, hogy az intézet eddigi fenntartójának szerepet, mint méltóbb és állandóbb erkölcsi testület lehetőleg a község vegye át.

— **„Szabad Lyceum“** Verbaszon. Az újverbázi gimn. tanár testülete elhatározta, hogy lehetőleg a polgári-, és népiskolák tanítóságának bevonásával „Szabad Lyceum“-ot szervez, melynek célja lesz tudományos alapon álló sorozatos előadások tartásával Verbász községének tanulságos, élvezetes órákat szerezni. Az Egyesület a napokban fog megalakulni, mi is részletesebben fogunk beszámolni feladatáról, jövőendő működéséről.

— **Nyugdíjba vonuló szolgabíró.** Müller Béla zombori járási szolgabíró az alispánhoz beadott kérvényében nyugdíjazását kérte. A kérelem felett a december 3-iki megyegyűlés fog határozni.

— **Nem mesterséges,** hanem természetes s így vegyileg legtisztább, kiadóbb folyékony szensavat szállítanak kartellen kívül a Muschong-Buziásfürdői szensavművek bármely mennyiségben.

— **Korcsma és szatócsüzlet.** A belügyminister kimondta, hogy korcsmaszerű italérés szatócsüzlettel egy helyiségben nem gyakorolható. Budapest székesfővárost kivéve szatócsüzlettel vagy más kereskedéstől ajtóval elválasztott külön helyiség korcsmaul szolgálhat, de az italérési üzletnek az utcára külön kijáratának kell lenni.

— **Sok a honvédtiszt.** A tulságos tisztí produkciót redukálni akarják a honvédségnél. Az önkéntesek közül tartalékos tiszteket aktiválni nem fognak. A hadapród iskolák létszámát csökkenteni fogják oly módon, hogy csak minden második évben vesznek föl az első évfolyamra növendékeket. Így természetesen csak minden második évben lesz negyedik évfolyam is.

— **Javadalmak bérbeadása.** Zombor sz. kir. város tanácsa az állami borital- és husfogyasztási, valamint a bor, hus és szeszfogyasztási pótdadóknak, a szikvizek, ásványvizek, vágóhídi-díjaknak beszedését, nemkülönbén a kövezetvám és helypénzszedés jogot 4 évre bérbeadja. Az ajánlatokat eziránt dec. 3-án d. e. fél 11 órára Latinovits Szaniszló gazdasági tanácsoshoz kell beadni.

— **Budapest élelmezése Szabadkáról.** Budapest élelmezésének jelentékeny részét a magyar Gazdák Vásárcsarnok ellátó szövetkezet bonyolítja le. A főváros közlelmezési ügyosztálya most tárgyalásokat folytat a Magyar Hussertés kiviteli részvénytársaság szabadkai céggel, az iránt, hogy ez a cég évente 30.000 drb vágott és megtisztított sértést küldjön Budapestre, mely esetre ingyen elárusító helyet kapna a vásárcsarnokban. A tárgyalások valószínűleg eredményre vezetnek s így a budapestiek olcsó és jó szabadkai sertés-hushoz jutnak.

— **Uj kivándorlási törvény.** A belügyminister közelebb új törvényjavaslatot nyújt be a kivándorlásról, melyben különösen a hadkötelesek elé állítanak szigorú akadályokat, azonkívül eltörlik a kivándorlási magánügynökségeket. Főtörekvése az új javaslatnak, hogy megakadályozza az embercsempészetet.

— **Bácsalmás a tanítóért.** Bácsalmás községe elhatározta, hogy az új tanügyi törvények értelmében a róm. kath. tanítóknak megadja az ezer K törzsfizetést, az előirt korpótléket és 300 K lakbért 1907. július hó elsejére visszamenőleg.

— **Majdnem minden harmadik ember,** a mai mohó, a szükséges keresetet gyakran megnehezítő korban ideg-, gyomor vagy szívbeteg; vérszegénységben, gyöngeségben vagy álmatlanságban szenved. Ahol ezek a beteges állapotok már felmerültek, ott nem kellene azokat, gyakran naponta többször is, a gyarmatkávé élvezetével súlyosítani, a mely mérvadó orvosok és tudósok kijelentései szerint az egészségre hátrányos. Egyéb okok mellett gyakran a gyarmatkávé idézte elő fenti bajokat. Épen a családban, ahol az egészségnek alapot kell adni mindnyájuk számára, nem volna szabad a gyarmatkávé keveretlenül élvezni. A gyarmatkávéhoz legjobb pótléknak évek óta mindenütt a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bizonyult. Gyermekeknek, betegeknek és időseknek egyáltalán nem kellene más kávéit adni mint a tiszta Kathreiner, mely különleges előállítási módszere révén maga is a gyarmatkávé ízét és zamatját bírja. Csak arra kell ügyelni a bevásárlásnál, hogy a valódi Kathreiner az eredeti csomagokban vegyük.

Népesedési mozgalmak Kulán

1907. nov. 22–30-ig

Születtek: Gulyás Mihály rk. Herbuth András rk. Vrndsin Angyalka gör. kel. Neuman Teréz izr.

Házasságra léptek: Vardits Ignác gkel. földmives és Legyenác Katalin gkel. Udvardi József rk. kisbirtokos és Gonclik Rozália rk. Nedelykov Dömötör gkel. kisbirtokos és Kulyanesity Emilia gkel. Krstonosy Dusan gkel. kisbirt. és Gyurgyevits Darinka gkel. Smidt Károly szabó rk. és Mutsch Rozália rk. Mutsch Lipót rk. kisbirtokos és Smidt Magdolna rk. Szabó György rk. napszámos és Gombár Mária rk. Acsanski István gkel. kisbirtokos és Ignyatov Vidoszava gkel. Szvirác István gkel. kisbirtokos és Lepsity Amália gkel.

Elhaltak: Dréher Ignác 86 éves rk. Kaltner Ferenc 9 hónapos rk. Bukinac Vujadin 6 hónapos gkel. Juhász Veronika 2 hónapos rk.

4691 sz. kig. 1907.

Pályázati felhívás.

Gombos községben üresedésbe jött községi *irnok-végrehajtói* állásra, mely évi 400 K községi- és 600 K állami javadalmazással van egybekötve. Egyedül jegyzői oklevéllel bíró egyének pályázhatnak, minthogy az állami javadalmazás ezen feltételhez van kötve.

Pályázati határidő 1907 dec. 31.

Apatin, 1907. nov. 27.

1-3

Vujevich főszolgabíró.

Gabona árak: Budapesten:

Buza október	—	—	12.20
Zab	—	—	8.20
Tengeri 1908 májusra	—	—	6.70
		Kulán:	
Buza	—	—	11.20
Zab	—	—	7.50
Tengeri	—	—	6.—

6086 sz. 1907

Kula községtől

Árverési hirdetmény

Kula község előjárósága az ezen község és a községhez tartozó Béla Radanova pusztá határra kiterjedő vadászati jogot az 1883. XX. tc. 3. §-a értelmében 1908. január hó 1-től 1913. december 31-ig terjedő 6 évre f. é. december 15-én d. u. 3 órakor a község házában megtartandó nyilvános árverésen bérbe adja.

Az árverési feltételek a község házában a hivatalos órák alatt megtekintethetők.

Kula, 1907 nov. 30.

Előjáróság

15368 sz. 1907.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-Miklós országos vásár f. évi dec. hó 12-től bezárólag dec. 16-áig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az orsz. vásárra dec. 12-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1907. nov. 13.

A városi főkapitányságtól:

1-2

Beé Ferencs, főkapitány.

510, 513, 517 sz. b. v. 1907

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1907 évi V. 398/2, 399/2, 399/2 számú végzése következtében Urbán János, Mártz Henrik és Lutz Mihály javára köhrig Jakab óverbázi lakos ellen 178.20 K 188.20 K és 188.20 K s jár. erejéig fogatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2800 K-ra becsült egy kancaló és 100 mm. buzából álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1907 évi V 398/2 399/2 számú végzése folytán Óverbázon vajtást szenvedettnél leendő eszközzésére f. é. dec. 4-én d. u. 2 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881 LX. tc. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéséig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1907. nov. 21.

Kanyó, kir. bir. vajtó.

FARSANG tréfás jelenetek, bohózatok, vigjátékok, humoristikus felolvasások, szavaltatok és tréfás meghívók gyűjteménye, farsangi mulatságok rendezőinek nélkülözhetetlen segédkönyv kapható bérmentes küldéssel 4 K-ért. CSAJÁGI B., KULA

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyiileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból sodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Legkiadósabb természetes szénsav!!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló intézet 1907 évi 4615 sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

»Szaga és íze rendes. Szénsavtartalma 99,57%. A vizsgált foly. szén-sav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.»

Felvilágosítással készségesen szolgál

10

Muschong-buziásfürdői szénsav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő.

Süngönyeim Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18 sz.

Helyi beszerzési források:

<p>Sokat megtakaríthat mindenki, ha nyomtatvány-szükségletét BERKOVITS MÁRK villamos-üzemű nyomdájából fedezi.</p> <p>Községi nyomtatványokból, papír- és írószerekből nagy raktár. Saját könyvkötészet.</p>	<p>ÁBEL VENDEL első kulai bőrszék-készítő. Nagy raktár finom bőrszékben Pontos és solid kiszolgálás. Damjanich-utca.</p>	<p>HEINCZ GYULA épület-üveges. Üveg-, porcellán- és lámpaáru kereskedő. Dreher-féle ház.</p>	<p>RÉCSEI MIKSA Női és férfi divat, fűszer, csemege festék és ásvány-víz kereskedése. Gyermek-kocsi raktár.</p>
	<p>CZEISEL ALADÁR fűszer-, liszt-, rőtös-, rövid- és divatárú-üzlete. HIMZESI ELŐNYOMDA. KŐ- és FASZÉN-ELADÁS. Legnagyobb választék a legújabb képes levelezőlapokban.</p>	<p>LESZKOVÁČZ JÁNOS bőrkereskedő. Saját készítményű cipő raktára.</p>	<p>STEIN BERTALAN mezőgazdasági- és varró-gépek gyári raktára. Piacztér, Lencz-féle ház.</p>

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos-üzemű könyvnyomdájában, Kulán